

Danske Regioner foreslår en folkesundhedslov i Danmark

Q&A

Ved Karin Friis Bach, formand for Sundhedsudvalget i Danske Regioner

Hvad er en folkesundhedslov?

En folkesundhedslov kan være en politisk ramme og løftestang til at skabe et sundere, gladere og mere bæredygtigt Danmark. Med en folkesundhedslov vil sundhedsfremme og forebyggelse prioriteres på tværs af alle politikker, velfærdsområder, stat, kommuner og regioner. Det vil løfte forebyggelsesindsatsen til næste niveau og skabe mere lighed i sundhed.

Sundhed og lighed i sundhed skabes i et komplekst samspil og påvirkes alle steder fra. Sundhedsvæsenet spiller en vigtig rolle i forhold til at mindske ulighed i sundhed, men arbejdet kan ikke stå alene. Det er et politisk ansvar at tænke bredere, hvis vi vil skabe mere lighed i sundhed og forebygge, at flere og flere udvikler kroniske sygdomme og mistrivsel. Derfor opfordrer vi i Danske Regioner til, at Folketinget og regeringen hæver ambitionsniveauet på folkesundhedens vegne og vedtager en folkesundhedslov i Danmark.

Vil en folkesundhedslov ændre kommuners og regioners ansvar for forebyggelse?

En folkesundhedslov kan styrke og løfte det forebyggelsesarbejde, som allerede er godt i gang. Der skal ikke ændres i ansvarsområder. Men vi skal hver især have flere muskler og blive bedre til at bruge dem sammen – og så skal flere spille med på holdet.

Hvad skal en folkesundhedslov løse?

Det kan være svært at finde plads til et sundhedsperspektiv i de politikker, der vedtages i dag, hvor sundhed ikke er udgangspunktet for politikområdet. Men når vi ved, at den konkrete politik har afgørende betydning for danskernes sundhed, så er det ærgerligt ikke at benytte muligheden til at løfte folkesundheden. Det kan for eksempel handle om

byplanlægningspolitik, transportpolitik, kultur, fritids- og idrætspolitik, fødevarepolitik, undervisnings- og uddannelsespolitik, socialpolitik, tobakspolitik, alkoholpolitik eller beskæftigelsespolitik. Med en folkesundhedslov er der en aktiv stillingtagen til, hvordan vi gør sunde valg til nemme valg og skaber gode rammer for sundhed, trivsel og fællesskaber.

Hvordan kan en folkesundhedslov spille ind i konkrete politikområder?

Fødevarepolitik er et eksempel på et politikområde, som en folkesundhedslov vil spille ind i. For hvad gør vi egentligt i dag for, at det er de sunde madvarer, vi putter i indkøbskurven? Og hvordan sørger vi for, at færdigmad man kan købe i supermarkeder primært er sund og tilgængelig mad for alle? Der er allerede forsøg med spændende partnerskaber om fx mindre portionsstørrelser. Med en folkesundhedslov kan de gode erfaringer fra de eksisterende partnerskaber blive langt mere udbredt.

Beskæftigelsespolitik er et andet eksempel på et politikområde, hvor et prioriteret fokus på sundhed og det fysiske arbejdsmiljø kan betyde, at færre udvikler nedslidning og muskelskeletlidelser. Ligesom fokus på sundhed og trivsel kan øge mulighederne for beskæftigelse blandt de, der står udenfor arbejdsmarkedet. Byplanlægningspolitik er et tredje oplagt politikområde. Her kan en folkesundhedslov skubbe til, at byer planlægges, så omgivelserne øger beboernes fysiske aktivitet. Det sker fx ved at øge antallet af parker eller grønne områder i gåafstand fra boligområder, ved mange fodgængervenlige gadekryds, brede gangstier og gode cykelruter.